

A rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult gazdatisztek szolgálati viszonyai tárgyában hozott 1938. október 30.-án hatályba lépett 7800/1938. M. E. számú rendelet (B. K. 243. szám). Annak az 1900. évi XXVII. t.-c. 1. §-a értelmében gazdatisztnak minősülő alkalmazottnak a szolgálati viszonyát ha katonai hatóság rendelkezése folytán fegyvergyakorlatra vonult be, a birtokos a bevonulás ideje alatt felmondással sem szüntetheti meg. Hatálytalan e rendelet hatálybalépése előtt, de a bevonulás ideje alatt történt felmondás még abban az esetben is, ha a gazdatiszt azt tudomásul vette. A bevonulás előtt történt felmondás esetében a felmondási idő folyása a bevonulás tartama alatt szünetel.

Annak a gazdatisztnak, akinek vele élő felesége, gyermeke, vagy jogszabály alapján eltartandó keresetképtelen hozzátartozója (eltartottja) nincs, járandóságát a birtokos nem tartozik kiszolgáltatni, köteles azonban a gazdatisztnak a lakást, kertet, földjárandóságot és állattartást meghagyni. Ha a gazdatiszt legénységi állományban teljesít szolgálatot, ezenfelül a birtokos tartozik neki készpénzfizetése felét is kiszolgáltatni.

Ha a gazdatisztnak legalább egy eltartottja van, a birtokos a lakást, kertet, tüzelő anyagot, földjárandóságot, kiszolgáltatni és a netáni állattartást juttatni köteles. Ezen felül annak a gazdatisztnak, kinek egy eltartottja van, járandóságának fele, akinek egynél több eltartottja van, járandóságának $\frac{1}{4}$ -e kiszolgáltatandó. A tej járandóság egészen kiszolgáltatandó, ha az eltartottak között 12 éven aluli gyermek van.

Ha a birtokos és gazdatiszt a bevonulás idejére külön megállapodást létesítettek, ez csak akkor irányadó, ha a különmegállapodás e rendeletbeli szabályozásnál kedvezőbb.

A bevonult gazdatiszt helyébe alkalmazott kiegészítő gazdatisztet, ha az máskép el nem helyezhető, a gazdatiszt családja köteles lakással és a szükséghez képest ellátással ellátni, ennek értékét azonban a birtokos megtéríteni tartozik.

A fenti járandóság érvényesítése a birtokossal szemben a lakóhelye szerint illetékes községi előjáróság, megyei városokban a polgármester, törvényhatósági jogú városokban a polgármester által kijelölt tisztviselő, Budapesten a kerületi előjárók előtt érvényesíthető. A teljesítésre 3 napos határidőt kell megszabni. A birtokost marasztaló határozat végrehajtására a közadók behajtására megállapított szabályok irányadók. A határozat ellen fellebbezésnek van helye a főszolgabíróhoz, illetőleg a törvényhatóság első tisztviselőjéhez, aki végérvényesen határoz. A fellebbezésnek halasztó hatálya nincs.

E járandóságokra való igény át nem ruházható, el nem zálogosítható és semminemű követelés fejében végre nem hajtható. A vonatkozó jegyzőkönyvek és beadványok, valamint mellékletek illetékesek.